

**ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ПРОУКРАЇНСЬКИХ
ПОГЛЯДІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ»**

Олешко Наталія Петрівна

доцент кафедри українознавства ХНАДУ, кандидат історичних наук

e-mail: sufika19@gmail.com

Нагальним завданням для історико-культурологічних дисциплін, як і раніше, так і особливо на сучасному етапі, в умовах повномасштабної російсько-української війни, є формування ціннісних для українського суспільства проукраїнських поглядів. Поки наші захисники та захисниці відстоюють зі зброєю в руках існування нашої країни України, українську ідентичність та наш європейський вибір, дане завдання є важливим для нашої молоді, оскільки вона наше майбутнє. Від її сформованого національного світогляду, громадянської та патріотичної позиції залежить подальше відбудова та розбудова суверенної України як важливого політичного, економічного та культурного суб'єкта на світовій арені.

На тлі наших реалій, коли країна-агресор Росія, в особі її очільника Путіна та його пропагандистів, намагається й надалі нав'язувати ганебні фейкові наративи про єдність народів, про те, що ніколи не існувало і не існує самостійної держави України, а створив її Ленін лише у ХХ ст., що українські території споконвіку були російськими, що ніколи не існувало і не існує окремої української мови, культури тощо, завданням дисципліни «Історія та культура України» є спростування цих фейків і викладання та показ реальної історії та культури України, запобігання спотворенню свідомості не тільки українців, а й світовій спільноті.

Нами багато разів уже наголошувалося на тому, що знання історії та культури України запобігають маніпулюванню свідомістю наших громадян з

боку російської пропаганди та є запорукою формування проукраїнських поглядів у нашої студентської молоді.

Процес отримання знань з дисципліни «Історія та культура України» на сьогодні відбувається в дистанційному режимі за допомоги курсів-ресурсів на навчальній платформі Moodle, шляхом використання різних методів (словесних, наочних, практичних тощо). Студенти, відповідно, отримуючи знання на заняттях, передають їх своєму оточенню, що сприяє поширенню знань серед українського суспільства.

А це, в свою чергу, впливає на формування проукраїнських поглядів і серед українського суспільства.

Констатуємо, що з початком повномасштабної російсько-української війни 24 лютого 2022 р. відбулося переосмислення у свідомості українців, які до цього або толерантно ставилися до агресивної російської політики щодо України, або підтримували цю політику. Але, на жаль, досі залишаються окремі індивіди серед студентської молоді, які продовжують розповсюджувати російське ПСО щодо історії та культури України, використовують радянське трактування тих чи інших подій.

Отже, вивчаючи дисципліну «Історія та культура України», у студентів формуються проукраїнські погляди:

- сприйняття, що Україна не штучно створена у ХХ ст. держава, а має свій унікальний понад тисячолітній державотворчий та культурний процес і наша держава, яка в різні періоди свого існування називалася по різному, була і залишається потужною європейською державою зі впливовим авторитетом;

- що демократичні цінності (право вибору, наявність політичних прав і свобод тощо), відстоювання національних інтересів та української ідентичності були важливою складовою історії та розвитку культури України;

- за часи Московської держави відбувається крадіжка нашого етноніму «Русь» (грецькою Русія, Росія) і з ХVІІІ ст. починається привласнення укра-

їнської історії та культури російським урядом і знищення всього українського для виправдання своїх імперських амбіцій;

- що українці є нащадками давньої й унікальної не тільки культури, а й Трипільської цивілізації, на сьогодні це, до речі, генетично підтверджено.

TEACHING HUMANITIES IN TIME OF WARFARE

Ostapenko Yana

Lecturer, BA, M.Ed., MTeach(Sec,) PhD

e-mail: y.ostapenko@latrobe.edu.au

In the current historical reality, it is increasingly expected that lecturers and tutors teach warfare, especially at the undergraduate level. Research and public discussions have considered many assumptions about how to teach various aspects of warfare in general, and especially contemporary warfare, in classrooms with student cohorts who have experienced warfare themselves or have families in the war conflict zone

Cook argues that “the ability to teach students who have experienced warfare is an important skill to have” [3, p. 38]. It might include:

- trauma-informed teaching practices
- critical evaluation of facts and interpretations
- engaging in critical cultural analysis [3, p. 39].

In the class, the teaching of war histories incorporates critical thinking strategy with the reality of dealing with often confronting content and confronting ideological lies of Russian propaganda and historical narratives [4, p.168]. Acquiring critical thinking skills can also support students who have experienced warfare or organised conflict to empathise and reflect on their fellow students’ experiences, without the need for direct peer-to-peer confrontation.